

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v de Statengriffie

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Vooraankondiging netcongestie op afname 150kV net in Zeeland door TenneT en start onderzoek naar congestiemanagement.	292846		

Middelburg, 19 juli 2023

Geachte voorzitter,

Netbeheerder TenneT heeft medegedeeld dat zij op woensdag 19 juli 2023 een vooraankondiging zal doen bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) over netcongestie op afname van het 150kV net in Zeeland. Deze vooraankondiging raakt ook het regionale elektriciteitsnet van netbeheerder Stedin, die hierdoor grootverbruikklanten (groter dan 3 x 80 ampère) niet meer kan voorzien van een elektriciteitsaansluiting met transportcapaciteit. Na deze aankondiging is TenneT verplicht om een onderzoek te starten naar congestiemanagement. De manier waarop netbeheerders om dienen te gaan met netcongestie wordt gereguleerd door de Netcode Elektriciteit, die door de ACM is vastgesteld.

Middels deze brief informeren wij u over de aanleiding, achtergrond en gevolgen van deze aankondiging en bijbehorend onderzoek. Omdat netcongestie verstrekende gevolgen kan hebben vinden wij het belangrijk u middels deze brief te informeren. Wij baseren alle informatie in deze brief op basis van nauw contact met TenneT en Stedin.

Aanleiding

Netbeheerder TenneT ziet in Zeeland een sterk toenemende vraag naar elektriciteit. Dit wordt met name veroorzaakt door de snelgroeiende verduurzaming van bedrijven en de industrie door het aansluiten van o.a. elektrolyzers, batterijen en elektrificatie van industriële processen. Dit heeft in de afgelopen 12 maanden geresulteerd in een groeiend aantal aanvragen van diverse partijen voor het verzoeken van de bestaande aansluiting of de realisatie van een nieuwe aansluiting. De aanvragen bij elkaar zijn goed voor 3,5 GW. Dit is vergelijkbaar met 8 keer het huidige elektriciteitsverbruik van de provincie Zeeland. De toenemende vraag is een goede ontwikkeling voor de energietransitie, maar het realiseren van meer netcapaciteit hiervoor kost tijd. De aanvragen komen significant eerder dan was voorzien in voorgaande investeringsplannen van TenneT.

Doordat de vraag naar elektriciteit hoger is dan het net aankan verwacht TenneT structurele netcongestie voor afname in het 150kV net in Zeeland. Dit heeft direct invloed op het onderliggende net van Stedin. In het kader hiervan zal TenneT op 19 juli aanstaande een vooraankondiging doen bij de ACM en start TenneT een congestiemanagementonderzoek.

Het doel van het onderzoek naar congestiemanagement is om vast te stellen in hoeverre het mogelijk is om congestiemanagement toe te passen en daarmee méér partijen toegang tot het net te verlenen, ondanks schaarste op het elektriciteitsnet. De uitkomst van dit onderzoek verwacht TenneT begin 2024 te kunnen delen.

Wat betekent dit voor nu?

Een vooraankondiging van TenneT bij de ACM over netcongestie heeft een aantal directe gevolgen:

- In de periode van congestiemanagementonderzoek kunnen netbeheerders TenneT en Stedin geen nieuwe contractuele verplichtingen aangaan met grootverbruikklanten (groter dan 3x80 ampère). De netbeheerders plaatsen de aanvragen op een wachtlijst. In de praktijk zal dit met name effect hebben op de industrie, het bedrijfsleven en MKB.
- In de periode van het congestiemanagementonderzoek kunnen bestaande grootverbruikaansluitingen (groter dan 3x80 ampère) niet worden verzwaard. De aanvragen hiervoor plaatsen de netbeheerders ook op een wachtlijst.
- Netcongestie voor afname heeft geen gevolgen voor kleinverbruik (individuele huishoudens).

Wat is het perspectief?

De structurele oplossing voor netcongestie op afname zijn de realisatie van een nieuw 150kV netwerk in Schouwen-Duiveland en Tholen tussen 2027 en 2029. En een nieuw 380kV station in de omgeving van Terneuzen tussen 2033 en 2035, inclusief een nieuwe 380kV verbinding naar dat station.

In de tussenliggende periode kan congestiemanagement mogelijk een oplossing bieden in Zeeland. Het congestiemanagementonderzoek zal hierin duidelijkheid geven. Congestiemanagement is een systeem waarbij marktpartijen tegen betaling hun vraag naar of aanbod van elektriciteit op de piekmomenten verschuiven, waardoor er ruimte ontstaat om nieuwe partijen toe te laten op het elektriciteitsnet. Hoe meer partijen hieraan meedoen, des te meer ruimte dat oplevert voor bedrijven op de wachtlijst die een nieuwe aansluiting willen en/of het verzwaren van een bestaande aansluiting aanvragen.

Wat gaan we doen?

1. Met de Energieraad Zeeland gaan we zo snel mogelijk in gesprek met TenneT en Stedin. Hier wordt gesproken over het verkrijgen van helderheid en het houden van druk op de planning van het congestiemanagementonderzoek. Het doel hierbij is om zo snel mogelijk veel mogelijk flexibiliteit te vinden met een hoge mate van creativiteit.
2. We gaan in gesprek met Zeeuwse overheden over de consequenties en de gezamenlijke zoektocht naar wat we verder nog kunnen doen. Denk hierbij aan een lobby naar Den Haag om versneld procedures op te starten voor extra energie infrastructuur.
3. Netcongestie brengt voor veel partijen onzekerheden en vragen met zich mee. Om hieraan tegemoet te komen organiseren we in samenwerking met TenneT en Stedin in het najaar van 2023 een informatiesessie over netcongestie voor bedrijven en ook voor raads- en Statenleden.

Welke ontwikkelingen worden niet geraakt door netcongestie?

- In het 380kV netwerk in Zeeland is momenteel geen sprake van dreigende afnamecongestie. Het aansluiten van offshore windparken of andere ontwikkelingen op het Zeeuwse 380kV netwerk wordt daarmee niet gehinderd door dreigende afnamecongestie in het Zeeuwse 150kV netwerk.
- Decentrale invoeding van elektriciteit kan, m.u.v. netcongestiegebied Schouwen-Duiveland en Tholen, nog wel door gaan.
- Kleinverbruik (individuele huishoudens) worden niet geraakt door afnamecongestie in het Zeeuwse 150kV netwerk.

Ten slotte

De komende maanden zal meer duidelijkheid ontstaan wat de specifieke gevolgen van netcongestie op afname binnen het 150kV netwerk zijn en welke sectoren c.q. ontwikkelingen hier een direct gevolg van ondervinden. Wij zullen u actief informeren over de ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

drs. M.C.J. Franken, secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.